

України, 1-2, 6-11. [Режим доступу]. URL:http://nbuv.gov.ua/UJRN/VAPSV_2015_1-2_3.

5. Семигіна, Т. В. (2020). Чи завжди цифри мають значення: Огляд парадигм дослідження у соціальній роботі. *Path of science*, 6(7), 3001-3011.

6. Сила, Т. І. (2013). Соціальна робота для сталого розвитку: в пошуках спільних векторів. *Проблеми соціальної роботи*, 2 (3), 76.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-228-9-69>

MODERN APPROACH TO TEACHING A FOREIGN LANGUAGE FOR HIGHER EDUCATION STUDENTS IN THE SPECIALTY OF “HOTEL AND RESTAURANT BUSINESS”

СУЧАСНИЙ ПІДХІД ДО ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ДЛЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННА СПРАВА»

Movchan L. V. Мовчан Л. В.

*Candidate of Pedagogical Sciences,
Associate Professor,
Associate Professor at the Department of
the Ukrainian and Foreign Languages
Uman National University of Horticulture
Uman, Cherkasy region, Ukraine*

*кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри української та
іноземних мов
Уманського національного університету
садівництва
м. Умань, Черкаська область, Україна*

Komisarenko N. O. Комісаренко Н. О.

*Candidate of Pedagogical Sciences,
Associate Professor,
Chief of the Department of the Ukrainian
and Foreign Languages
Uman National University of Horticulture,
Uman, Cherkasy region, Ukraine*

*кандидат педагогічних наук, доцент,
завідувачка кафедри української та
іноземних мов
Уманського національного університету
садівництва
м. Умань, Черкаська область, Україна*

Вища освіта в 21 столітті – це більше, ніж отримання знань з однієї дисципліни. Суспільство сьогодення перевантажене інформацією та фактами тому здобувачі вищої освіти повинні мати здатність швидко орієнтуватися в широкому діапазоні дисциплін, критично оцінювати ситуацію, аналізувати, брати на себе відповідальність та приймати неординарні рішення. Все це стало важливими атрибутами успіху в сучасному суспільстві. Дедалі частіше найважливішим елементом

сучасної педагогіки у вищій освіті є не просто передача інформації викладачами та запам'ятовування фактів студентами. Тепер викладачі повинні навчити студентів правильно працювати з концепціями, доказами та ідеями, вміти інтерпретувати їх, думати та діяти як експерти і, зрештою, створювати оригінальні ідеї та цінні знання на благо суспільства. Інтерактивний режим навчання здобувачів освіти надає їм можливість бути рівноправними учасниками науково-дослідного навчання, що спонукає їх діяти та мислити як фахівці [3].

Дистанційна освіта змінила спосіб викладання та вивчення мов. Численні дослідження показали, що використання мультимедійних технологій має позитивний вплив на підвищення активності та взаємодії студентів між собою і з вчителем мови. Тому необхідно спростувати стереотип про те, що молодь, сидячи за комп'ютером, просто пасивно засвоює вид розваги як самоціль. Навпаки, підходи студентів до технологій часто є творчими та активними і, як наслідок, можуть стимулювати процеси, які є фундаментальними для вивчення мови. Серед них ми виділяємо: комунікативні навички, критичне мислення, співпраця.

Комунікативні навички. Основними формами іншомовної комунікативної взаємодії у сфері майбутньої професійної діяльності студентів є участь у розмовних клубах, виступи, доповіді, презентації на наукових конференціях, проведення ділових бесід, ведення ділової кореспонденції, реферування наукових статей та ін. Під час вивчення іноземної мови закладаються сприятливі можливості для професійної підготовки фахівців. Незважаючи на те, що іноземна мова є засобом набуття знань, формування вмінь та навичок, вивчення іноземної мови на високому рівні може слугувати для розширення загального світогляду, отримання додаткової наукової і професійно-значущої інформації та поглиблення професійних знань, а відтак статус іноземної мови значно зростає [1].

Технологічно інтегровані класні системи, які використовуються при дистанційній освіті, пропонують можливість узгоджено інтегрувати завдання, пов'язані з мовленням. Більше того, вони роблять це, використовуючи інструменти та процедури (такі як обмін миттєвими повідомленнями, засоби презентацій тощо), з якими студенти вже знайомі. Таким чином, технологія може допомогти розробити інтерактивне навчальне середовище, у якому іноземна мова постійно стимулює та регулярно встановлює пріоритети. Вчені виділяють такі комунікативні навички та навички співробітництва:

– ефективне формулювання думок та ідей шляхом їх чіткого та зрозумілого висловлення та написання;

- демонстрація можливості ефективно співпрацювати з різноманітними групами;
- гнучкість та готовність до застосування необхідних компромісів з метою здійснення спільного завдання;
- прийняття відповідальності за результати спільної роботи;
- розуміння, усвідомлення ролі ефективного спілкування, створення та використання різних видів спілкування: усного, письмового та за допомогою мультимедіа-засобів в різноманітних формах та в різних умовах [2, 7].

Критичне мислення. У сучасному світі не обійтися без критичного мислення – це система суджень, яка дозволяє аналізувати інформацію таким чином, щоб на її підставі ухвалювати раціональні рішення, тобто вміти раціонально мислити, аналізувати й усвідомлено приймати рішення. Уміння критично мислити забезпечує науково-технічний і суспільний прогрес та є запорукою демократії, а освіта відіграє в його розвитку першорядну роль. Здатність аналізувати інформацію, порівнювати дані та розуміти абстрактні поняття є основними компонентами критичного мислення. До речі, вони також дають сильний поштовх для покращення вільного володіння іноземною мовою. Інформаційна технологія корисна для створення захоплюючого навчального середовища, де взаємодія з віртуальним середовищем доповнює пояснення вчителя. У віртуальних навчальних середовищах можна спонукати до активного використання іноземної мови для виконання таких дій, як вирішення проблем та дослідження інформації. Ці види діяльності вимагають активізації когнітивних процесів на основі критичного мислення. Діалог між здобувачами освіти забезпечує особливо ефективний контекст для розвитку навичок соціалізації, логічного мислення та навчання. Тому це функціональна діяльність для критичного міркування, а також для засвоєння іноземної мови. Студентам пропонується засвоїти граматичні правила шляхом їх конкретного застосування, а не простого запам'ятовування.

Вчені виділяють такі основні аспекти **критичного мислення**:

- з'ясування причинно-наслідкових зв'язків, ґрунтовне доведення та розуміння ідей;
- здійснення вибору та прийняття комплексних рішень;
- розуміння взаємозв'язків між системами;
- визначення та постановка суттєвих запитань для прояснення різноманітних позицій, що дозволяє приймати кращі рішення;
- оформлення, аналіз та синтезування інформації для вирішення проблем та відповідей на запитання;

– вмiле, вiдповiдальне мислення, що дозволяє людинi формулювати надiйнi вiрогiднi судження для окреслення, аналізу та вирiшення проблем [4].

Спiвпраця. Сучаснi тенденцiї та iнтенсивнiсть розвитку суспiльства створюють новi передумови для налагодження комунiкацiї мiж рiзними групами, в яких на змiну конкуренцiї (а то й протистояння) приходять конструктивний дiалог i порозумiння. Налагодження партнерських вiдносин стає одним iз найважливиших пiдходiв у дяльностi iнституцiй на шляху досягнення спiльних цiлей, запорукою важливих змiн у громадах i суспiльствi загалом. Спiвпраця та групова робота є дуже важливими для стимулювання здобувачiв освiти до активного використання iноземної мови. Ось чому найкраще мовне програмне забезпечення вклучає онлайн-платформи для спiвпрацi, за допомогою яких студенти можуть виконувати вправи разом. Цi функцiї все бiльше цiнуються серед викладачiв. Як зазначив Герi Моттерам у статтi для Британської Ради, використання онлайн технологiй особливо пiдходять для поєднання вивчення мови та проектної роботи. Насправдi, як стверджує Моттерам: «Змусити студентiв працювати над темами, якi їх цікавлять, або темами, якi викладаються в iнших частинах навчального плану (iнодi називають iнтегрованим навчанням мови та змiсту) – це чудовий спiсiб покращити їхнi навички . Технологiї роблять це можливим, де б вi не були. Викладачi та студенти можуть виходити в iнтернет, щоб читати або слухати матерiали про рiзнi сфери iнтересiв, а потiм писати або говорити про те, що вони відкрили». Видiляють шiсть найважливиших навичок спiвпрацi: вiдкритiсть, спiлкування, органiзацiя робочого процесу, довгострокове мислення, адаптивнiсть, дискусiя [2, 9].

Отже, вивчення iноземної мови за допомогою iнновацiйних методiв викладання, використовуючи мультимедiйнi технологiї, сприяють розвитку навичок вищого рiвня (критичне мислення, творче вирiшення проблем, робота в командi, спiлкування), що є цiнними здобутками у сучасному свiтi. Критичне мислення забезпечує самостiйнi та вiдповiдальнi дiї. Робота в командi та вмiння спiлкуватися iноземною мовою – це виклики сьогodenня за допомогою яких формується фахiвець високого рiвня.

Лiтература:

1. Малик Ю. I. Роль вивчення iноземної мови у процесi професiйної пiдготовки майбутнiх фахiвцiв. «Iнновацiйнi методи викладання iноземних мов у немовних вищих навчальних закладах». Всеукраїнська науково-практична iнтернет-конференцiя. Киiв : НУХТ. 16.05.2019. С. 31.

2. EBOOK for language education leaders: why language education matters and how technology can increase its impact and reach. Sanako Corporation. Finland. 2020. 30p.
3. Innovating teaching for world class learning. Learning and teaching strategy. Imperial College. London. P. 7
4. Peter A. Facione. (1990) Critical thinking: a statement of educational assessment and instruction of education. The California Academic Press. 20p.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-228-9-70>

**ADMINISTRATIVE APPROACHES TO PLANNING
THE ORGANIZATIONAL AND METHODOLOGICAL PRINCIPLES
OF IMPLEMENTATION OF AN INCLUSIVE EDUCATIONAL
ENVIRONMENT IN AN INSTITUTION OF GENERAL
SECONDARY EDUCATION**

**УПРАВЛІНСЬКІ ПІДХОДИ ДО ПЛАНУВАННЯ
ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНИХ ЗАСАД ВПРОВАЖДЕННЯ
ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА У ЗАКЛАДІ
ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ**

Pozniak O. S. Позняк О. С.

*Graduate Student at the Department of
Special and Inclusive Education
Sumy State Pedagogical University named
after A.S. Makarenko,
Director of the Communal Institution
Sumy Educational Complex No. 16 named
after Oleksiy Bratushka
«Comprehensive school of grades I-III –
preschool educational institution» of the
Sumy City Council
Sumy, Ukraine*

*аспірантка кафедри спеціальної
та інклюзивної освіти
Сумський державний педагогічний
університет імені А.С. Макаренка,
директор Комунальної установи
Сумський навчально-виховний комплекс
№ 16 імені Олексія Братушки
«Загальноосвітня школа I-III ступенів –
дошкільний навчальний заклад»
Сумської міської ради
м. Суми, Україна*

В умовах процесу модернізації системи освіти сучасний керівник навчального закладу виступає трансформатором оновленого змісту освіти, освітніх технологій, форм та методів навчання, виховання й розвитку особистості, піклується про власну управлінську діяльність, впровадження елементів новизни, оригінальності, тобто всього того, що необхідне для забезпечення реформування освітнього процесу та підвищення результативності управлінської діяльності.